

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM

Hadtudományi Doktori Iskola

Treszkai Ákos

Az afrikai vízkonfliktusok biztonsági hatásai Európára és Magyarországra

című doktori (PhD) értekezésének szerzői ismertetője

TÉZISFÜZET

Témavezető:

Prof. Dr. Resperger István ezredes, PhD

Dr. habil. Besenyő János, PhD

Budapest, 2021

TARTALOMJEGYZÉK

BEVEZETÉS	3
A TUDOMÁNYOS PROBLÉMA MEGFOGALMAZÁSA.....	6
A KUTATÁS CÉLJA.....	7
HIPOTÉZISEK	7
KUTATÁSI MÓDSZEREK	8
A KUTATÁS FELÉPÍTÉSE	9
A KUTATÓMUNKA ÖSSZEGZÉSE	10
ÖSSZEGZETT KÖVETKEZTETÉSEK.....	11
A KUTATÁS ÖSSZEGZETT EREDMÉNYEI.....	14
ÚJ TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEK.....	15
A KUTATÁSI EREDMÉNYEK FELHASZNÁLHATÓSÁGA, AJÁNLÁSOK.....	17
PUBLIKÁCIÓS JEGYZÉK	18
SZAKMAI ÉS TUDOMÁNYOS ÖNÉLETRAJZ.....	19

BEVEZETÉS

„Addig nem tudjuk, hogy mennyire értékes a víz,
amíg ki nem szárad a kút”
/Thomas Fuller/¹

A 21. században a vízhiány a világ különböző pontjain egyre inkább valódi problémává válik. Ami eddig csak elméleti és tudományos kérdés volt, az 2021-re már egy kézzel fogható jelenséggé lett. Bár közhelyesnek tűnhet a megállapítás, de víz nélkül valóban nincs élet.

„A víz, akár egy vallás vagy ideológia, meg van az ereje, ahhoz, hogy emberek millióit mozgassa. Az emberi civilizációk, a születésétől kezdve mindig is a víz közelében telepedtek le, az emberek útra kelnek, amikor már csak kevés marad belőle, de akkor is, ha túl sok. Az emberiség követi a vizet, írnak, énekelnek, táncolnak, álmodnak róla és harcolnak érte. Minden embernek, mindenhol, minden egyes nap szükséges van rá.”²

A víz természetesen nem csak az élet forrása, de egy egyre korlátozottabb mennyiségben rendelkezésre álló természeti erőforrás is. Afrika, a Föld második legszárazabb kontinense, így a szubszaharai térségben élők 40%-ának korlátozottak a lehetőségei a tiszta ivóvízhez jutásban.³ Afrika bizonyos részein az elsivatagosodás, a nem megfelelő vízgazdálkodás, valamint a klímaváltozás hatására egyre többször tapasztalható vízhiány. Az ENSZ jelentése szerint 2030-ra 700 millió embernek kell majd elhagynia otthonát a vízhiány miatt.⁴

Az ENSZ 2015. szeptember 25-e és 27-e között New Yorkban tartott csúcstalálkozóján elfogadták 17 fenntartható fejlődési célt, amelyek 2030-ig a fenntartható jövő felépítését célozzák. A fenntartható fejlődési célok közül a 6. célkitűzés a tiszta víz és az alapvető köztisztaság. Ezen belül a következő célokat határozták meg:

6.1) 2030-ra mindenki számára egyetemes és egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása a biztonságos és megfizethető ivóvízhez.

6.2) 2030-ra mindenki számára megfelelő és egyenlő eséllyel hozzáférhető szennyvízelhelyezés és higiénia biztosítása, a szabadtéri székletürítés megszüntetése, különös figyelemmel a nőkre, lányokra és a kiszolgáltatott helyzetben levőkre.

¹ FULLER, Thomas: *Gnomologia, Adagies and Proverbs, Wise Sentences and Witty Sayings, Ancient and Modern, Foreign and British (1732)*. – Kessinger Publishing, LLC, 2003.

² GORBACSOV, Mihail: *People/water rights – An essay by Mikhail Gorbachev*. – In: *Civilization, the Magazine of the US Library of Congress*, 2000. október-november. – Online elérhető: http://www.voiceyourself.com/Mikhail_Gorbachev_Water_Essay.html (Letöltve: 2021. október 20.)

³ UNEP: *Africa Water Atlas*. – 2011. – p. 13-14.

⁴ UNICEF: *Water Scarcity*. – Online elérhető: <https://www.unicef.org/wash/water-scarcity> (Letöltve: 2021. október 20.)

6.3) 2030-ra a víz minőségének javítása a szennyezés csökkentése révén, a veszélyes vegyi- és más anyagok kibocsátásainak minimalizálása, a bebocsátások megszüntetése; a kezeletlen szennyvíz részarányának felére csökkentése, a tisztított szennyvíz visszaforgatásának és biztonságos újrahasznosításának növelése globálisan.

6.4) 2030-ra a vízhasználat hatékonyságának jelentős növelése minden ágazatban; a fenntartható vízkivétel és az ivóvíz-ellátás biztosítása a vízhiány kezelésére, továbbá a vízhiánytól szenvedő emberek/lakosság számának jelentős csökkentése.

6.5) 2030-ra az integrált vízkészlet-gazdálkodás bevezetése minden szinten, adott esetben beleértve az országhatáron átnyúló együttműködést is.

6.6) 2030-ra a vízhez kapcsolódó ökoszisztémák megvédése és helyreállítása, beleértve a hegységeket, erdőket, vizes élőhelyeket, folyókat, víztároló rétegeket és tavakat.⁵

Ebből is jól látható, hogy az ENSZ és a tagországok már mind felismerték, hogy a vízhiány és tiszta ivóvízhez való hozzáférés már napjainkban is jelentős probléma és a jövőben ez helyzet csak tovább romolhat. Bár az ENSZ célkitűzései nem kötelező érvényűek, hiszen a vízgazdálkodás egyrészt helyi, illetve államközi kérdés, de mindenképpen rendkívül fontos és előremutató célkitűzések, amelyek már valós, fennálló problémák megoldását célozzák.

2016. november 28-30. között tartották meg a Víz Világtalálkozót Budapesten. A rendezvényen 107 országból 2200 küldött vett részt, köztük több állam és kormányfő, miniszterek, valamint a ENSZ képviselői.⁶

A rendezvényen a vezető politikusok beszédeikben mind felhívták a figyelmet a vízhiány, valamint a biztonság összefüggéseire.

Peter Thomson az ENSZ 71. közgyűlésének elnöke szerint, ha megfelelő mennyiségű ivóvíz fog az emberek rendelkezésére állni világszerte, akkor béke és biztonság lesz.

Ban Ki Mun, az ENSZ akkori főtitkára arról beszélt videóüzenetében, hogy ahhoz, hogy az ENSZ 17 fenntartható fejlődési célja elérhető legyen, szükséges átalakítani a jelenlegi erőforrás-gazdálkodást.

Guang Zhe Chen, a világban vízügyi igazgatója szerint a következő 20-30 évben ugyan lesz víz, de szűkösebb mennyiségben fog rendelkezésre állni a klímaváltozás és a különböző ipari

⁵ UN: *Sustainable Development Goals – Goal 6. Ensure access to water and sanitation for all.* – Online elérhető: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/water-and-sanitation/> (Letöltve: 2021. október 20.)

⁶ BUDAPEST WATER SUMMIT: *A Víz Ősszeköt - Budapesti Víz Világtalálkozó.* – 2016. – Online elérhető: https://www.budapestwatersummit.hu/hu/Vilagtalalkozo/Hirkozpont/2019_05_03/budapesti_viz_vilagtalalkozo_2016?Page=1 (Letöltve: 2021. október 20.)

szennyeződések miatt. A szűkösebb vízkészletek pedig mind a fejlett, mind fejlődő országokat érinteni fogja egyaránt.⁷

Joaquim Levy a Világbank Csoport ügyvezető igazgatója felhívta a figyelmet arra, hogy a vízhiánynak jelentős gazdasági és társadalmi hatása van, valamint a vízhiány migrációt és konfliktusokat okoz.⁸

Áder János Köztársasági Elnök beszédében felhívta a figyelmet, hogy *„a víz ma a legveszélyeztetettebb erőforrás, ezért el kell érni, hogy a politikai gondolkodás és cselekvés legfontosabb kérdésévé váljon. Megfelelő mennyiségű és minőségű víz nélkül nincs elegendő élelmiszer, nincs ipari fejlődés és nincs fenntartható urbanizáció, a víz a béke és a biztonság záloga.”*⁹

Ahogy a víz szerepe felértékelődik Afrikában is, egyre jobban elindul majd a rivalizálás a különböző csoportok között, amely később fegyveres konfliktussá eszkalálódhat. Jellemzően nem a víz hiánya az elsődleges konfliktusforrás, mindössze a már meglévő feszültségeket fokozza tovább. Azt ki lehet jelenteni, hogy a vízhiány nem vezet egyenesen konfliktushoz. Ha van egy jól működő erős állam, illetve jól működő diplomáciai kapcsolat az országok között, akkor a vízhiány, illetve a vízelosztás is megoldható. A probléma azonban onnan kezdődik, amikor egy térségben már van valamilyen szintű politikai, társadalmi, etnikai és/vagy vallási feszültség. Amikor az állam gyenge, akkor a természeti erőforrások hiánya rendkívül súlyos problémává válik. A kutatásom során azt kívánom bemutatni, hogy a szűkebb értelemben vett vízkonfliktusok valódi problémát jelentenek Afrikában. A bemutatott afrikai konfliktusoknak az etnikai vagy politikai feszültségek mellett, a vízhiány is egy fontos tényezője. Napjainkban több Kelet-Afrikában zajló, alacsony intenzitású konfliktusnak is az egyik legfontosabb oka – több másik ok mellett – a vízhiány.

Fontosnak tartom ezen konfliktusok bemutatását, valamint multidiszciplináris megközelítéssel ismertetni azokat az általános kulturális és szociálpszichológiai tényezőket, amelyek magyarázatot adnak az olyan erőforrás-konfliktusok mozgatórugójára, mint amilyenek a vízkonfliktusok is. Az értekezésben amellet, hogy komplexen bemutatom a vízkonfliktusok mögött meghúzódó okokat és összefüggéseket, előrevetítem, hogy a jövőben hol várható, hogy a jelenleg még alacsony intenzitású vízkonfliktusok tovább eszkalálódjanak.

⁷ ERDÉLYI Ilona: *Vízkészletünk csökkenésére és szennyeződésére számíthatunk.* – In: National Geographic, 2016. december 1. – Online elérhető: <https://ng.24.hu/fold/2016/12/01/vizkeszletunk-csokkenesere-es-szennyezodesere-szamithatunk/> (Letöltve: 2021. október 20.)

⁸ WORLD BANK: *Remarks by World Bank Group MD and CFO Joaquim Levy at Budapest Water Summit.* – 2016. – Online elérhető: <https://www.worldbank.org/en/news/speech/2016/11/28/remarks-by-world-bank-group-md-and-cfo-joaquim-levy-at-budapest-water-summit-2016> (Letöltve: 2021. október 20.)

⁹ ERDÉLYI 2016.

Magyarország és Európa biztonsága szempontjából ennek minimum két okból is nagy jelentősége van. Egyrészt a migráció által az Afrikában zajló konfliktusok közvetett módon, de beszivárognak Európába és Magyarországra. A tömeges migrációnak pedig sok más mellett, biztonsági, szűkebb értelemben véve pedig nemzetbiztonsági vonatkozása is van, amelyeket az értekezésben bemutatok.

Másrészt tekintettel arra, hogy Magyarország az ENSZ, az Európai Unió, valamint a NATO tagja, az értekezésben összegyűjtöm az eddig Afrikában végrehajtott magyar érintettségű nemzetközi műveletek is. Az a célom, hogy alátámasszam, hogy Magyarország nemzetközi szövetségi kötelezettségéből adódóan hivatalosan is megjelenhet a konfliktus sújtotta térségben, ezáltal az afrikai vízkonfliktusok Magyarország számára is biztonsági kérdéssé válnak.

Az erre való felkészülésre kívánom a doktori értekezésben megállapítottakat a gyakorlat számára elérhetővé tenni. Az értekezésemet azért a Hadtudományi Doktori Iskola keretein belül készítettem el, mert alapvetően katonai, biztonságpolitikai és nemzetbiztonsági kérdésekkel foglalkozik. Bár megtalálhatóak benne kutatások más tudományágak, különösen a pszichológia és szociológia tudományterületéről is, de ezek célja a multidiszciplináris megközelítés, amely segítik a fegyveres konfliktusok mozgató rugóinak megértését.

A jelen értekezés célja, bemutatni a víz és biztonság összefüggéseit, az afrikai vízkonfliktusokat. A hadtudomány mellett más tudományterületek segítségével új megközelítésből megvizsgálni a vízkonfliktusok okait. A feltárt okok mellett előrevetíteni, hogy a jövőben hol várhatóak a vízhiánnyal összefüggésben további konfliktusok. Továbbá bemutatni, hogy ezek a konfliktusok egyrészt a Magyar Honvédség számára is jelenthetnek feladatot, másrészt a tömeges migráció által közvetlenül Magyarország biztonságát, beleértve a társadalmi, gazdasági, szociális, köz- és nemzetbiztonságát is érinthetik.

A TUDOMÁNYOS PROBLÉMA MEGFOGALMAZÁSA

A témaválasztás elsőre különösnek tűnhet, hogy mégis milyen összefüggés lehet a klímaváltozás, a víz hiánya, helyi afrikai konfliktusok, valamint Európa és hazánk biztonsága között? Általánosságban elmondható, hogy az Afrikával kapcsolatos hírek nem kerülnek be a magyar médiumokba, és az afrikai, valamint az Afrikában zajló folyamatok, csak nagyon ritkán merülnek fel beszélgetési témaként egy átlag magyar ember számára. Pedig az Afrikában zajló események hatással van Magyarországra és a magyar emberekre is. Mivel kevés szó esik erről,

ezért sokan nem gondolják, hogy napjaink globalizált világában, amit Magyarországon látunk és tapasztalunk, az már csak a következménye, illetve eredménye bizonyos folyamatoknak.

Az Afrikában zajló víz és más természeti erőforrások hiánya miatt kialakuló konfliktusoknak, bár közvetett, de nagyon is gyakorlati és valós hatásai vannak Magyarország és Európa biztonságára.

A KUTATÁS CÉLJA

Az értekezés elkészítése során a következő célokat tartottam szem előtt:

1. Részletesen, gyakorlati példákkal bemutatni először tágabb értelemben a környezet és biztonság összefüggéseit és a szűkös természeti erőforrások biztonságra gyakorolt hatásait, valamint továbbszűkítve a víz és biztonság összefüggéseire.
2. Összegyűjteni és bemutatni a korábbi időszakok, valamint napjaink afrikai vízkonfliktusait. Minden olyan vitát, feszültséget, konfliktust vagy háborút, amely a vízzel szorosabb összefüggésben alakult ki.
3. Előrevetíteni, hogy a jövőben Afrika melyik területein várható, hogy a víz, illetve más természeti erőforrás hiánya miatt további konfliktusok alakulnak ki.
4. Multidisziplináris módon, komplex megközelítéssel elemezni és bemutatni a víz, mint természeti erőforráshiány miatt kialakuló konfliktusok mögötti ok-okozati összefüggéseket. Továbbá olyan gyakorlati tudományos eredményeket megállapítani, amely segít megérteni a konfliktusok mozgatórugóit. Mindez fontos lehet a Magyar Honvédség jövőbeli külföldi műveletei számára.
5. Feltárni, hogy az afrikai vízkonfliktusoknak milyen hatásai lehetnek Magyarország és Európa biztonságára. Az oktatás és a gyakorlat számára érthetővé tenni az összefüggéseket az afrikai konfliktusok és Magyarország biztonsága között.

HIPOTÉZISEK

A doktori értekezésemben a kutatási célokkal összefüggésben a következő hipotéziseket vizsgáltam:

1. Napjainkban, valamint a jövőben a természeti erőforrások, ezen belül az ivóvíz készletek egyre szűkösebb mennyiségben fognak rendelkezésre állni, ezért a víz szerepe felértékelődik. A klímaváltozás, illetve az elégtelen vízgazdálkodás miatt van összefüggés a víz és biztonság között.

2. A vízhiány nem az elsődleges fegyveres konfliktust vagy háborút kirobbantó ok, de több afrikai konfliktusban az egyéb más történelmi, etnikai, gazdasági, politikai okok mellett közvetetten vagy közvetlenül, de mindenképpen meghatározó szerepe van a konfliktus kirobbanásában, illetve eszkalálódásában.
3. A konfliktusok megelőzéséhez és későbbi a megoldásához szükséges mélységben megérteni az adott térség történelmét és jelenét. Az ott élő emberek kultúráját és a helyi feszültségeket, ezek dinamikáját és mozgatórugóit. Megérteni és elfogadni a kulturális és egyéb más különbségeket, valamint elfogadni azt, hogy bár vannak generális emberi természettel és viselkedéssel kapcsolatos hasonlóságok, de minden konfliktus különböző.
4. Európa és Magyarország biztonságát az afrikai konfliktusok érintik. Egyrészt sor kerülhet nemzetközi békeműveletre Afrikában, így Magyarország hivatalosan is megjelenik a térségben, ami összefüggésben áll Magyarország biztonságával. Másrészt, ezek a konfliktusok jelentős számú embert kényszerítenek arra, hogy elhagyják otthonaikat. Napjaink globalizált világában a migráció által ezek az emberek megérkeznek Európába és Magyarországra, és sok más tényező mellett, de hatással vannak Magyarország biztonságára is.

KUTATÁSI MÓDSZEREK

Az Afrikában szerzett tapasztalataim alapján, továbbá, hogy a munkámból eredően több éven keresztül Afrikából származó személyekkel dolgoztam, kutatásom során a gyakorlatból származó ismeretekre és tapasztalatokra is szert tettem. Ezek a tapasztalatok és ismeretek ösztönöztek arra, hogy a témával foglalkozó hazai és nemzetközi szakirodalmat áttanulmányozzam. A kutatás során a célom az volt, hogy a magyar és nemzetközi kutatók publikált eredményei, valamint a nemzetközi szervezetek jelentései alapján megértsem a konfliktusok okait.

Ehhez tanulmányoztam az angol, francia és magyar nyelvű szakirodalmat. Külföldi és magyar kutatók doktori értekezéseit, valamint az Afrikával foglalkozó különböző nemzetközi szervezetek jelentéseit és hivatalos kiadványait. Ezen anyagok tanulmányozása során az információkat egyszerű logikai eljárásokkal elemeztem, és konklúziókat vontam le.

Részt vettem a kutatási témámmal kapcsolatos hazai rendezésű tudományos és szakmai konferenciákon, előadásokon és képzéseken.

A kutatásom során konzultáltam, valamint félig strukturált interjúkat készítettem egyrészt a Kelet-Afrikában élő vagy onnan származó személyekkel, valamint biztonság- és geopolitikával foglalkozó szakértőkkel.

Az értekezés elkészítése során összességében primer és szekunder források alapján végeztem el az analitikus elemzést. A dokumentumelemzéseket, valamint az interjúk során beszerzett információk ellenőrzését és értékelését követően az eredményeket rendszereztem, és következtetéseket vontam le. Ezek alapján sikerült igazolni a felvetett hipotéziseimet, valamint predikciós módszer alkalmazásával az összegyűjtött adatok alapján a vízhiánnyal összefüggésben más biztonsági kockázatok bemutatására is sor került (pl. szervezett bűnözés, embercsempészet, terrorizmus).

A kutatásom során feltárt tények és következtetések alapján ajánlásokat fogalmaztam meg az afrikai vízkonfliktusok megelőzésére, ezzel csökkentve az Európát és Magyarországot érintő biztonsági kockázatokat. A kutatás során célom a tudományos eredmények publikálása, amelyek alkalmazhatóak az oktatás és a gyakorlat számára is.

Az értekezésben felhasznált minden szakirodalmat és egyéb forrásokat a felhasznált irodalomjegyzékben tüntettem fel, az interjúk leiratai a mellékletben találhatóak.

Kutatásomat 2021. november 12-én lezártam, így az azt követő időszak eseményeit, valamint az azóta megjelent tudományos munkákban és jelentésekben szereplő új adatokat és információkat az értekezés már nem tartalmazza.

A KUTATÁS FELÉPÍTÉSE

Az értekezés bevezető részében ismertetem, hogy miért választottam ezt a kutatási témát, megfogalmazom a kutatási problémát, valamint áttekintem a hazai és nemzetközi szakirodalmat. Az elméleti keretrendszerben bemutatom a kutatásom kereteit, kifejtem a kutatási célokat, hipotéziseket, valamint az alkalmazott módszereket.

Az első fejezetben bemutatom a biztonság fogalmát, hogy milyen tényezők hatnak a biztonságra, a biztonságpolitika, mint tudomány kialakulását és a különböző biztonsággal kapcsolatos tudományos megközelítéseket és iskolákat. A fejezet végén összegzem a fejezetet és részkövetkeztéseket teszek.

Ezt követően a második fejezetben bemutatom, először a környezet és biztonság összefüggéseit, majd logikailag tovább szűkítve bemutatom a víz és biztonság kapcsolatát, valamint a vízháborúk definícióját, illetve a víz szerepét Afrikában. A fejezet végén összegzem a fejezetet és részkövetkeztéseket teszek.

A harmadik fejezetben bemutatom az afrikai vízkonfliktusokat. Az ismertetett konfliktusok természetesen nem profiltiszták, hiszen sem az én kutatásom, sem más hazai vagy nemzetközi a témával foglalkozó kutató eredményei nem támasztják alá, hogy kizárólag a víz miatt, háború törne ki. Az azonban látható a bemutatott konfliktusok elemzéséből, hogy a korábbi társadalmi, politikai, gazdasági, etnikai feszültségek szerepet játszottak bennük, de mindegyik bemutatott háború vagy fegyveres konfliktus közvetetten vagy közvetlenül a vízzel, illetve vízhiánnyal áll szoros összefüggésben. A fejezet végén összegzem a fejezetet és részkövetkeztéseket teszek.

A negyedik fejezetben először különböző nemzetközi kutatások alapján mutatom be a népességnövekedés mértékét Afrikában, továbbá ezzel szoros összefüggésben a rendelkezésre álló vízkészletek mennyiségét. Ezután szemléltetem az éghajlatváltozás hatását Afrikában. Ezt követően a szociológia, illetve a szociálpszichológia segítségével ismertetem az afrikai országok társadalmainak jellegzetességeit, valamint röviden általánosságban rávilágítok a szociológiai különbségekre az európai társadalom és az afrikai társadalmak között. Továbbá ugyanebben a fejezetben a pszichológia, azon belül a szociálpszichológia segítségével leírom a vízért és más természeti erőforrásért folyó emberi csoportok közötti konfliktusok mozgatórugóit. Azért, hogy a konfliktusok mögötti emberi motivációk és tényezők érthetőbbé, ezáltal pedig megoldhatóvá váljanak. Szintén ebben a fejezetben összefoglalom az általam végzett félig strukturált kutatási interjúkat, melyek bepillantást nyújtanak abba, hogy a kelet-afrikaiak hogyan látják és tapasztalják a térséget érintő vízhiány és biztonság közötti összefüggéseket. A fejezet végén pedig összegzem a fejezetet és részkövetkeztéseket teszek.

Az ötödik fejezetben két szempontból mutatom be, hogy az afrikai vízkonfliktusoknak milyen összefüggései vannak Magyarország és Európa biztonságával. Ismertetem egyrészt a jelenlegi és korábbi afrikai missziós műveleteket, amelyekben Magyarország is érintett, másrészt azt, hogy az afrikai vízkonfliktusok a migráción keresztül, hogyan gyűrűznek be Európába és Magyarországra, és milyen biztonsági kihívások jelentkeznek a tömeges migrációval összefüggésben.

A KUTATÓMUNKA ÖSSZEGZÉSE

Az értekezést áttekintve elmondható, hogy a világ több pontján, de különösen Afrikában a víz szerepe napjainkban egyre jobban felértékelődik, és ez a jövőben is egyre jobban folytatódni fog. A klímaváltozás súlyosan érinti Afrika bizonyos térségeit, különösen a kelet-afrikai térséget és a Száhel-övezetet, ahol már napjainkban is több olyan alacsony intenzitású konfliktus zajlik, amelyeknek sok más egyéb ok mellett az egyik mozgatórugója a vízhiány

következtében kialakuló természeti erőforráshiány. A legelőterületek, a vízhez való hozzáférés, a halállomány csökkenésével, egyre több konfliktus alakul ki a különböző etnikai csoportok között, akik számára a szűkülő természeti erőforrások birtoklása sok esetben kulcskérdés. Afrikában mind az elmúlt évtizedekben, mind napjainkban számtalan olyan fegyveres konfliktus zajlik, ami mögött valójában a természeti erőforrások birtoklása húzódik, még akkor is, ha külvilág számára ez nem volt teljesen egyértelmű.

A konfliktusok vizsgálatakor egyértelműen látszik, hogy a médiában megjelenő olyan fogalmak, mint „vízháború”, inkább „hatásvadász” vagy „kattintásvadász” céllal születnek. Kizárólag a vízhiány miatt nem lesznek háborúk, ehhez sok más tényező együtt állására van szükség. Ilyenek a már meglévő politikai, társadalmi, gazdasági, vallási vagy etnikai feszültségeket, amelyeket a vízhiány tovább fokoz.

Ha van jól működő, erős állam, akkor egyrészt képes garantálni a területén élők biztonságát, és képes megelőzni vagy meggátolni a konfliktusokat, valamint képes kezelni a nem megfelelő vízgazdálkodás vagy klímaváltozás okozta szárazságot és vízhiányt. Továbbá képes lehet megegyezni más államokkal a vízmegosztás kérdésében. A valóságban azonban, ahogy Nyugat-Afrikában Mali, Kelet-Afrikában Szomália példája is mutatja, nem mindenhol van erős állam, vagy mint a Mandera háromszögben vagy a Turkana-tó vidékén, nem mindenhol annyira erős az államhatalom, hogy képes legyen kézben tartani és kezelni a helyzetet. Ennek eredményeként alakulnak ki napjaink alacsony intenzitású vízkonfliktusai.

Ezeket a klímaváltozás következményeként kialakuló szárazság még tovább fogja fokozni, és kialakulhatnak valódi polgárháborús helyzetek, amelyek az adott országot vagy térséget is képesek destabilizálni. Az ilyen helyzetekben kerülhet sor egyrészt a Magyar Honvédség szerepvállalásra a térségben, másrészt ezek a konfliktusok – mivel Afrika egyik legsűrűbben lakott területeiről van szó – óriású számú menekültet generálhatnak, akik egy része a migrációs útvonalakon Európába, Magyarországra érkezik, aminek már hatása van sok más mellett Magyarország nemzetbiztonságára is.

ÖSSZEGZETT KÖVETKEZTETÉSEK

A kutatás első célkitűzésével összhangban munkám első fejezetében sor került a biztonság témakörével foglalkozó szakirodalom áttekintésére. Ezt követően mutattam be a biztonság fogalmát. A szakirodalom áttekintése során nemcsak hazai, európai és angol-szász, hanem afrikai kutatók munkáit is ismertettem. A biztonság fogalom vizsgálatakor megállapítást nyert, hogy a biztonság egy szubjektív fogalom. Gazdag Ferenc szerint mivel a biztonság percepción,

érzékelésen alapul, ezért van, aki veszélyben érzi magát, és olyan is van, aki nem érzi magát veszélyben, mert nem érzékeli, és van, amikor nincs valódi veszély, de mégis egy adott személy úgy érzékeli, hogy nincs biztonságban. Gazdag Ferenc biztonsággal kapcsolatos megközelítésének – hogy a biztonság szubjektív és érzékelésen alapul – rendkívül nagy jelentősége van a harmadik fejezetben, az afrikai vízkonfliktusok elemzése és bemutatása során, a negyedik fejezetben a csoportok közötti konfliktusok ismertetésekor, valamint az ötödik fejezetben, amikor azt a kérdést vizsgáltam, hogy a befogadó ország társadalma hogyan reagál a migrációra.

A második fejezetben bemutattam a környezet és biztonság összefüggéseit, majd tovább szűkítettem a kérdést a klímaváltozás biztonsági hatásaira, amelyeket konkrét, a való életből származó példákkal támasztottam alá. Ezt követően bemutattam a vízzel kapcsolatos feszültségeket Afrikában, illetve a víz geopolitikai szerepét, és a vízkonfliktusok fogalom meghatározását.

Az első és a második fejezetben a hazai és nemzetközi szakirodalom segítségével határozottan alátámasztottam, hogy a biztonságtudomány elismeri és kutatja a környezet és a biztonság összefüggéseit, ezzel bizonyítottam az első hipotézisemet,¹⁰ amely szerint van kapcsolat a környezeti változások, mint például a klímaváltozás és a biztonság között. Ezeknek a változásoknak hatása már napjainkban is tapasztalható, de a jövőben még nagyobb problémát fog jelenteni, hogy egyre kevesebb természeti erőforrás fog rendelkezésre állni, és ez fegyveres konfliktusokhoz fog vezetni. Ezzel igazoltam a hipotézisemet, hogy van összefüggés a biztonság és környezet között.

Az értekezésem harmadik fejezetében kielemeztem, kiértékeltem, és egy egységes rendszerben bemutattam az elmúlt évek és napjaink vízzel kapcsolatos konfliktusait. A fejezetben a vízkonfliktusokat úgy mutattam be, hogy minden konfliktus a többitől függetlenül is érthető legyen. A vízkonfliktusok okai, háttérének vizsgálata során, megállapítottam, hogy a vízhiány nem az elsődleges oka a konfliktusoknak, hanem ehhez sok más egyéb tényező is hozzájárul, mint a gyenge vagy bukott állam, vagy az adott területen a gyenge államhatalom, illetve a történelmi előzmények, a különböző etnikai és politikai feszültségek. Ezzel alátámasztottam a második hipotézisemet¹¹ amely szerint kizárólag a vízhiány miatt nagy

¹⁰ Napjainkban, valamint a jövőben a természeti erőforrások, ezen belül az ivóvízkészletek egyre szűkösebb mennyiségben fognak rendelkezésre állni, ezért a víz szerepe felértékelődik. A klímaváltozás, illetve az elégtelen vízgazdálkodás miatt összefüggés van a víz és a biztonság között.

¹¹ A vízhiány nem az elsődleges fegyveres konfliktust vagy háborút kioldató ok, de több afrikai konfliktusban az egyéb más történelmi, etnikai, gazdasági, politikai okok mellett közvetetten vagy közvetlenül, de mindenképpen meghatározó szerepe van a konfliktus kioldásában, illetve eszkalálásában.

eséllyel nem fog háború vagy fegyveres konfliktus kirobbanni, de a már meglévő feszültségeket képes felnagyítani.

Az értekezésem negyedik fejezetében multidiszciplináris megközelítéssel elkezdtem vizsgálni Afrikában a népesedésváltozást, a rendelkezésre álló vízkészletek mennyiségi változását, valamint a klímaváltozás hatásait. A szociálpszichológia segítségével megvizsgáltam az egyén és csoport kapcsolatát, valamint a csoportok közötti rivalizálás okait, annak érdekében, hogy értehetővé váljanak a csoportok közötti konfliktusok emberi aspektusai is. Arra a megállapításra jutottam, hogy vannak kulturális különbségek az európai és afrikai társadalmak között, valamint mindig figyelembe kell venni, és el kell fogadni a helyi történelmi, kulturális és társadalmi viszonyokat a konfliktusok vizsgálata során. A negyedik fejezetben tett megállapításaimmal alátámasztottam a harmadik hipotézisemet,¹² hogy komplexen, leszűkítve kell vizsgálni a konfliktusokat, és feltérképezni a konfliktusok mozgatórugóit, ehhez pedig multidiszciplináris megközelítésre van szükség. Más tudományok segítségével felszínre kerülhetnek olyan tényezők, amelyek hatással vannak a konfliktusra, illetve szoros összefüggésben állnak a biztonsággal.

Az értekezésem ötödik fejezetében alátámasztottam, hogy a Magyar Honvédség számára egy afrikai misszió a jövőben egy teljesen reális forgatókönyv, valamint bemutattam a Magyar Honvédség korábbi és jelenlegi missziót. Mindez jól mutatja, hogy a Magyar Honvédség számára a katonai szerepvállalás Afrikában egyáltalán nem újkeletű, és napjainkban Magyarország proaktív hozzáállása a migráció kezeléséhez még inkább növeli az esélyét annak, hogy magyar katonák feladatvégrehajtásra olyan afrikai konfliktuszónába kerüljenek, amely a vízhiánnyal vagy más természeti erőforráshiánnyal összefüggésben alakul ki. Az ötödik fejezet másik részében bemutattam az Afrikából Európába irányuló migrációs trendeket. Megvizsgáltam, hogy a migrációnak milyen biztonsággal kapcsolatos hatásai vannak a befogadó ország társadalmára. Bemutattam, hogy a migrációnak sok más egyéb hatása mellett, milyen gazdasági, társadalmi és nemzetbiztonság kockázatai vannak. Ezzel igazoltam negyedik hipotézisemet,¹³ hogy az afrikai vízkonfliktusok hatással vannak Magyarország biztonságára,

¹² A konfliktusok megelőzéséhez és később a megoldásához szükséges mélységében megérteni az adott térség történelmét és jelenét, az ott élő emberek kultúráját és a helyi feszültségeket, ezek dinamikáját és mozgatórugóit. Meg kell érteni és el kell fogadni a kulturális és egyéb más különbségeket, valamint elfogadni azt, hogy bár vannak generális emberi természettel és viselkedéssel kapcsolatos hasonlóságok, de minden konfliktus különböző.

¹³ Európa és Magyarország biztonságát az afrikai vízkonfliktusok érintik. Egyrészt sor kerülhet nemzetközi békeműveletre a térségben, ahol magyar katonák és civilek feladatot hajtanak végre a konfliktus sújtotta térségben. Másrészt, mivel ez a konfliktusok jelentős számú embert arra kényszerítenek, hogy hagyják el otthonaikat, a napjaink globalizált világában a migráció által, ezek az emberek megérkeznek Európába és Magyarországra, és sok más tényező mellett, de hatással vannak Magyarországra biztonságára is

hiszen egyrészt sor kerülhet magyar katonai szerepvállalásra Afrikában, másrészt a víz és más természeti erőforráskonfliktusok által érintett térségekben élő emberek megjelenhetnek Magyarországon, amely – amikor tömegessé válik, akkor – különböző biztonsági problémákat okozhat.

A KUTATÁS ÖSSZEGZETT EREDMÉNYEI

Az értekezésem öt fő fejezetében bemutatott kutatásom eredményei, hipotéziseim, valamint a kutatási céljaim a következő pontokban kerülnek összegzésre:

- Az értekezés első kutatási céljának¹⁴ elérésére először tágabb értelemben mutattam be a környezet és a biztonság összefüggéseit, majd a klímaváltozás és a természeti erőforrások biztonságra gyakorolt hatására fókuszáltam, illetve tovább szűkítettem a témát a víz és biztonság összefüggéseire, valamint a vízkonfliktusok fogalmának meghatározására. Az ezzel kapcsolatos elméleti kérdések tisztázásra az első és második fejezetben került sor.
- Az értekezésem második céljának¹⁵ elérésére a harmadik fejezetben került sor, ahol összegyűjtöttem, kielemeztem, rendszereztem és egységes rendszerben bemutatam a korábbi időszakok, valamint napjaink afrikai vízkonfliktusait. Minden olyan vitát, feszültséget, konfliktust vagy háborút, amely a vízzel szorosabb összefüggésben alakult ki.
- Az értekezésem harmadik céljának¹⁶ elérésére szintén a harmadik fejezetben került sor. A harmadik fejezetben az afrikai vízkonfliktusok elemzése során arra a következtésre jutottam, hogy napjainkban, illetve a jövőben Afrika szarva, azaz a kelet-afrikai térség, valamint a Száhel-övezet a legveszélyeztetettebb a vízkonfliktusok vonatkozásában. Az elemzett vízkonfliktusok közül, amelyek napjainkban is alacsony intenzitáson zajlanak: a Viktória-tó, a Turkana-tó, a Mandera háromszög, a dárfúri helyzet, ezek a konfliktusok mind természeti erőforráskonfliktusok, amelyek a halállományért, a legelőterületekért és a víznyerőhelyekért zajlanak. Az Egyiptom és Etiópia közötti „Nílus-konfliktus” pedig államok közötti háború kitörésével fenyegethet.

¹⁴ Részletesen gyakorlati példákkal bemutatni először tágabb értelemben a környezet és biztonság, összefüggéseit, a szűkös természeti erőforrások biztonságra gyakorolt hatását, valamint tovább szűkítve a víz és biztonság összefüggéseire

¹⁵ Összegyűjteni és bemutatni a korábbi időszak, valamint napjaink afrikai vízkonfliktusait. Minden olyan vitát, feszültséget, konfliktust vagy háborút, amely a vízzel szorosabb összefüggésben alakult ki.

¹⁶ Előrevetíteni, hogy a jövőben Afrika melyik területein várható, hogy a víz, illetve más természeti erőforrás hiánya miatt, további konfliktusok eszkalálódnak.

- Az értekezésem negyedik céljának¹⁷ elérésére a negyedik fejezetben került sor. A fejezetben megkíséreltem feltárni a vízkonfliktusok, mint természeti erőforráskonfliktusok ok-okozati összefüggéseit multidiszciplináris megközelítéssel. Adatok elemzésével bemutattam és alátámasztottam, hogy Afrikában már napjainkban is valós probléma a hőmérsékletemelkedés, a rendelkezésre álló vízkészletek csökkenése, a népességnövekedés, valamint, hogy a klímaváltozásnak milyen hatásai lesznek Afrikára. Megállapítottam és alátámasztottam, hogy a Száhel-övezet, valamint Kelet-Afrika országaiban a szárazság és csapadékhiány egyre nagyobb problémát fog jelenteni és a természeti erőforrások egyre szűkösebbek lesznek. A szociológia segítségével röviden bemutattam az afrikai társadalmakat, és hogy milyen jellemzői vannak a kollektivistá társadalmaknak. A szociálpszichológia segítségével pedig az egyén és csoport kapcsolatát, valamint a csoportok közötti versengés és a természeti erőforrásokért való konfliktusok pszichológiai magyarázatait.
- Az értekezésem ötödik céljának¹⁸ elérésére az ötödik fejezetben került sor, ahol bemutattam az afrikai vízkonfliktusok hatásait Európa és Magyarország biztonságára. Bemutattam, hogy a Magyar Honvédség törvényben meghatározott feladatként, illetve a nemzetközi szövetségi rendszerből eredően – mivel Magyarország jelenleg proaktívan közelíti meg a kérdést, sor kerülhet a Magyar Honvédség újabb afrikai szerepvállalására. Bemutattam az Afrikából érkező migráció trendjeit, valamint azt, hogy a migráció, illetve szűkebb értelemben az integrációs problémák milyen társadalmi, gazdasági, politikai feszültségeket tudnak eredményezni, valamint az összefüggést a migráció és a szervezett bűnözés, továbbá a radikalizmus és a terrorizmus között. Ezek azok az összefüggések, amelyek veszélyt jelentenek Európa és Magyarország biztonságra.

ÚJ TUDOMÁNYOS EREDMÉNYEK

Az afrikai vízkonfliktusok és Magyarország biztonsága között összefüggéseket vizsgáló értekezésem a következő tudományos eredményeket tartalmazza:

¹⁷ Multidiszciplináris módon komplex megközelítéssel elemezni és bemutatni a víz, mint természeti erőforrás hiány miatt kialakuló konfliktusok mögötti ok-okozati összefüggéseket. Továbbá olyan gyakorlati tudományos eredményeket megállapítani, amely segít megérteni a konfliktusok mozgatórugóit, amely fontos lehet a Magyar Honvédség jövőbeli külföldi műveleteivel összefüggésben.

¹⁸ Feltárni, hogy az afrikai vízkonfliktusoknak milyen hatásai lehetnek Magyarország és Európa biztonságára. A gyakorlat számára érhetővé tenni az összefüggéseket az afrikai konfliktusok és Magyarország biztonsága között

1. Összegyűjtöttem, elemeztem, értékeltem, rendszereztem és egységes rendszerben mutattam be újszerű módon a korábbi és napjaink afrikai vízkonfliktusait. Az afrikai vízkonfliktusok komplex, átfogó bemutatására, elemzésére és értékelésére sem a hazai, sem a nemzetközi szakirodalomban eddig még nem került sor. Újszerű módszerekkel elsőként mutattam be a kelet-afrikai konfliktusokat, mint például a Mandera háromszögben zajló konfliktust.
2. Gyakorlati példák bemutatásával igazoltam, hogy összefüggés van a vízhiány és a biztonság között, valamint azt, hogy a víz szerepe a jövőben fel fog értékelődni. A vízkonfliktusok valójában természeti erőforráskonfliktusok, a hozzá kapcsolódó problémák (nem megfelelő vízgazdálkodás, túlnépesedés, klímaváltozás) mind hozzájárulnak a természeti erőforrások csökkenéséhez. Bemutattam és igazoltam, hogy a vízkonfliktusok kialakulásához több más tényezőre is szükség van, mint például gyenge vagy bukott államra, amely egyrészt nem képes garantálni a területén élők biztonságát, másrészt nem képes kezelni a víz vagy más természeti erőforrásokból adódó kihívásokat.
3. Elemeztem, rendszereztem, alátámasztottam, hogy nincsenek profiltiszta vízháborúk vagy vízkonfliktusok. Rendelkezünk számos példával, amikor feszültség alakul ki különböző államok között a vízelosztás, a területi viták, a víz eltűnése miatt, de államok közötti háború, csak és kizárólag a víz miatt, kevés valószínűséggel következhet be. Igazoltam, hogy a korábbi időszakok, valamint napjaink vízkonfliktusai valójában természeti erőforráskonfliktusok. A konfliktusnak sokszor jelentős etnikai, életmódbeli, történelmi, politikai előzményei és okai vannak.
4. Újszerűen elemeztem, értékeltem és feltártam más tudományok, mint a szociológia, pszichológia segítségével a kelet-afrikai, valamint az európai társadalmak közötti különbségeket, amelynek nagy jelentősége van az ott élő emberek gondolkodásmódjának megértésében. Ezekből az eredményekből továbbhaladva a pszichológia segítségével értelmeztem, és általánosságban bemutattam az egyén és csoport kapcsolatát, a csoportok közötti konfliktusok mozgatórugóit. Az értékelések után bemutattam, hogy a konfliktusok háttérben zajló emberi aspektusok hogyan alakítják a konfliktusok elmélyülését. Következtetésem alapján javaslatokat fogalmaztam meg a gyakorlati szakemberek számára a konfliktusok kezeléséhez, megértéséhez és megoldásához.
5. Elemzésem és értékelésem alapján alátámasztottam, hogy a klímaváltozás okozta időjárási és környezeti változások miatt egyre szűkösebbek lesznek a természeti

erőforrások. Elemzéseim és következtetéseim alapján előre jelezhető, hogy a Kelet-Afrikában napjainkban is zajló alacsony intenzitású természeti erőforráskonfliktusok mértéke tovább eszkalálódhat. A Száhel-övezetben a biztonsági helyzet romlani fog, különösen, ha a Maliban zajló konfliktust a klímaváltozás tovább tüzezi, és az etnikai, vallási, politikai aspektusain túl egyre nagyobb hangsúlyt kap a vízhiány és a különböző életmódot folytató csoportok küzdelme a természeti erőforrásokért. A Maliban zajló konfliktus jól mutatja, hogy katonailag a szélsőséges iszlamistákat le lehet győzni, de a vízhiány okozta csoportok közötti konfliktust már nehezebb megoldani, hiszen a konfliktus egyik legsúlyosabb oka a víznek, mint természeti erőforrásnak a hiánya. Az Egyiptom és Etiópia közötti feszültség a Nílus miatt valódi vízháborúval fenyeget. Az elvégzett kutatás alapján következtetésként fogalmaztam meg, hogy a jövőben a Magyar Honvédség számára újszerű feladatok jelentkezhetnek az afrikai kontinensen, továbbá a konfliktustérségekből további menekülteket és tömeges illegális migrációt eredményezhet Európa irányába, ami negatívan befolyásolhatja hazánk, régióink biztonságát.

A KUTATÁSI EREDMÉNYEK FELHASZNÁLHATÓSÁGA, AJÁNLÁSOK

A kutatási célkitűzésekkel összhangban az elkészített értekezés, illetve ennek eredményei a következő területeken használhatók fel:

1. Az oktatás területén:

- Nemzeti Közszerológati Egyetem Hadtudományi és Honvédtisztképző Karán.
- Nemzeti Közszerológati Egyetem Vízudományi Karán.
- Nemzeti Közszerológati Egyetem Államtudományi és Nemzetközi Tanulmányok Karán.
- Óbudai Egyetem Biztonságtudományi Doktori Iskola Afrikai Kutatóintézetében.
- Pécsi Tudományegyetem Afrika Kutatóközpontjában.
- A magyarországi civil szervezetek és alapítványok Afrikával kapcsolatos felkészítése során.
- A Hungary Helps Ügynökség humanitárius missziós felkészítése során.
- A MH Béketámogató Kiképző Központ Missziós Törzstiszti Alaptanfolyamának, illetve missziós célfelkészítő tanfolyamain.

2. A gyakorlat számára:

- Magyar Honvédség számára
- Magyarország nemzetbiztonsági szolgálatainak számára
- Terrorelhárítási Központ számára
- Rendőrség számára
- Külgazdasági és Külügyminisztérium számára
- Migrációval és külpolitikával foglalkozó kutatóintézetek számára

Az értekezésemet a témában érintett nemzetbiztonsággal és rendvédelemmel foglalkozó szakembereknek, a Magyar Honvédség szakembereinek, külpolitika területén dolgozó szakembereknek, valamint a témával foglalkozó egyetemi oktatók, kutatók és hallgatók figyelmébe ajánlom.

PUBLIKÁCIÓS JEGYZÉK

Treszkai, Ákos: Nigéria In: Marsai, Viktor; Nagyné, Rózsa Erzsébet (szerk.) Magyarország és Afrika 2018-2025 Budapest, Magyarország: Ludovika Egyetemi Kiadó (2020). pp. 195-208.

Treszkai, Ákos: The River Nile Conflict in the Aspects of Critical Infrastructure Protection In: HONVÉDSÉGI SZEMLE: A MAGYAR HONVÉDSÉG KÖZPONTI FOLYÓIRATA 148:1 (2020) pp. 41-49.

Marsai, Viktor; Treszkai, Ákos: Radikális iszlamista csoportok az afrikai kontinensen In: Marsai, Viktor (szerk.) Afrika a globalizált világban: Lehetőségek és kihívások, Budapest, Magyarország: Dialóg Campus Kiadó (2019) 302 p. pp. 267-294.

Treszkai, Ákos: The River Nile conflict in the aspects of critical infrastructure protection In: Nyikes, Zoltán szerk. (szerk.) ICCECIP 2019 Abstract book Budapest, Magyarország: Óbudai Egyetem (2019) pp. 37-37.

Treszkai, Ákos: A nyersanyagokért és erőforrásokért folytatott konfliktusok az afrikai kontinensen, In: Marsai, Viktor (szerk.) Afrika a globalizált világban: Lehetőségek és kihívások, Budapest, Magyarország: Dialóg Campus Kiadó (2019) pp. 245-266.

Treszkai, Ákos: Az éghajlatváltozás biztonsági hatásai a szubszaharai térségben In: HONVÉDSÉGI SZEMLE: A MAGYAR HONVÉDSÉG KÖZPONTI FOLYÓIRATA 147:4 (2019) pp. 65-76.

Treszkai, Ákos: Water Conflicts. Case Study: Lake Chad Conflict In: STRATEGIC IMPACT (ROMANIA) No. 3-4 (68-69) / 2018 pp. 54-62.

Treszkai, Ákos: General Overview of the Consequences of African Water Conflicts In: UKH Journal of Social Sciences 2:2 (2018) pp. 11-18.

Treszkai, Ákos: A „Nyugati nők” radikalizációja és szerepük az Iszlám motiváltságú terrorizmusban, In: FELDERÍTŐ SZEMLE 16:2 (2017) pp. 147-162.

Treszkai, Ákos: The difficulties of potential international mission in Libya In: DEFENCE REVIEW: THE CENTRAL JOURNAL OF THE HUNGARIAN DEFENCE FORCES 145:2 (2017) pp. 119-131.

Treszkai, Ákos: Security Risks in Africa: Water Conflicts In: DEFENCE REVIEW: THE CENTRAL JOURNAL OF THE HUNGARIAN DEFENCE FORCES 144:1 (2016) pp.146-157.

SZAKMAI ÉS TUDOMÁNYOS ÖNÉLETRAJZ

Treszkai Ákos német-magyar nyelvű két tanítási nyelvű középiskolában tanult, ahol németül érettségizett 2006-ban. Az érettségit követően a Rendőrtiszti Főiskola bünyügyi szakán folytatta tanulmányait. A főiskolai tanulmányai alatt egy Európai Unió program keretében hét hónapot töltött a német rendőrségnél, majd az Erasmus program keretében egy félévet Angliában, Leicesterben, a De Montfort Egyetemen tanult, illetve a szakmai gyakorlatát a Leicestershire megyei közlekedésrendészetnél töltötte. A Rendőrtiszti Főiskolán diplomát szerzett. 2010-től dolgozik a Terrorelhárítási Központban. Munkájával összefüggésben többször járt különböző Észak-afrikai, valamint Kelet-afrikai országokban. 2013-2015 között a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen okleveles nemzetbiztonsági szakértői diplomát szerzett, majd tanulmányait a Hadtudományi Doktori Iskolában folytatta. 2016-2018 között külszolgálaton dolgozott Hollandiában, Hágában, az Europolnál (Európai Rendőrségi Hivatal). Francia nyelven alap szinten beszél, német és angol nyelvből komplex felsőfokú nyelvvizsgával rendelkezik. A kutatási témájában ötvözte az Afrikában szerzett tapasztalatait a magyarországi és külföldi munkája során szerzett tapasztalataival. Publikációit angol és magyar nyelven készítette. A publikációinak a témái, az afrikai konfliktusok, a különböző afrikai fegyveres csoportok, valamint a vízhiány és klímaváltozás biztonsági kockázatai Afrikában. Rendszeresen részt vesz hazai és nemzetközi tudományos konferenciákon.